

суперечностей, подолання труднощів у взаємодії між органами державного управління або їх структурних підрозділів, пошук новітніх та ефективних методів, оснований на світовому досвіді, вирішення даної проблеми.

Список використаних джерел:

1. Мировая экономика. Падалкина Л. С. и др. Под ред. Николаевой И. П. – М.: Проспект, 2007. – 240 с.
2. Сучасний словник іншомовних слів: Близько 20 тис. слів і словосполучень / Уклали: О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. – К.: Довіра, 206. – 789 с.
3. Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://zakon0.rada.gov.ua/> – Назва з екрана.
4. Інформація Державної служби України з надзвичайних ситуацій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua/>. – Назва з екрана.

Криворученко З.Р.

старший викладач,

Університет новітніх технологій;

аспірант відділу екологічної та техногенної безпеки,

Національний інститут стратегічних досліджень

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ БАСЕЙНОВОГО ПРИНЦИПУ УПРАВЛІННЯ ВОДОКОРИСТУВАННЯМ НА УКРАЇНІ

Після підписання Водної Директиви ЄС у 2000 році Україна задекларувала, що принципом управління водними ресурсами є басейновий принцип управління. Після підписання Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС Україна зобов'язується поступово наблизити своє законодавство до права та політики ЄС у сфері охорони навколишнього природного середовища [1]. Відповідно до Додатка ХХХ Угоди, положення Директиви № 2000/60/ЄС стосовно басейнового принципу управління мають бути впроваджені протягом 3-10 років з дати набрання чинності Угоди.

Згідно з басейновим принципом управління водними ресурсами фінансовий механізм цього управління передбачає безпосередній зв'язок між платою за водокористування та фінансуванням пріоритетних водоохоронних заходів в межах басейну. Це повинно було бути зроблено ще у складі басейнових управлінь Державного комітету водного господарства, які були створені для цього в 80 роках минулого віку. Для цього на Держводагенство та її басейнові управління було покладено контроль та узагальнення статистичних спостережень за використанням води, скидом стичних вод та забруднюючих речовин Але цього не відбулось. В законодавстві України положення про розмір плати та розподіл зборів за спеціальне водокористування закріплено Водним, Податковим та Бюджетним кодексами України. Відповідно до статті 30 Водного кодексу України [2] збори за спеціальне водокористування «включають рентну плату за спеціальне використання води та екологічний податок за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти, які встановлюються Податковим кодексом України».

Рентна плата за водокористування [3] (крім рентної плати за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення) води розподіляється наступним чином: 50% надходить до доходів загального фонду Державного бюджету України, інші 50% надходять до доходів загального фонду бюджетів міст республіканського АР Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад.

Рентна плата за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення надходить до бюджетів місцевого самоврядування за місцем податкової реєстрації платника рентної плати.

Екологічний податок за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти розподіляється між бюджетами у наступному співвідношенні:

- 20% Державний бюджет України;
- 25% бюджети міст республіканського АР Крим та обласного значення, бюджети об'єднаних територіальних громад;
- 55% бюджет АР Крим та обласні бюджети.

Однак все це відбувається без участі басейнових управлінь Держводагентства. Більш того на цьому система принципу управління системою платного водокористування й завершається, так як відсутня можливість відстежити цільове використання коштів при розподіленні видатків бюджетів на фінансування водогосподарських та водоохоронних заходів. Крім того з впровадженням вказаної системи відбулося збільшення часу для отримання необхідних коштів.

Басейнові управління відсторонили від участі і контролю за надходженням та розподіленням коштів за використання води, а також за надходженням коштів від екологічного податку за скид забруднюючих речовин та їх використанням. Залишили управління лише функції експлуатації водогосподарських систем, фінансування яких здійснюється за залишковим принципом.

Щоб це проілюструвати надаємо таблицю співвідношення зборів за спеціальне водокористування та видатків Дніпровського БУВР на водогосподарські потреби у басейні Дніпра (див. табл. 1), яка складена на основі звітів Дніпровського басейнового управління водними ресурсами за 2012-2013 роки [4,5]. Як показано у таблиці 1, понад 500 млн. грн. коштів отриманих за використання дніпровської води у щорічно використовуються не на потреби Дніпра.

У той же час, в Дніпровському водному басейні існують низка необхідних заходів, які не мають достатнього фінансування. Так, для відновлення насосних та компресорних станцій у басейні необхідно провести складні капітальні ремонти із заміною основних вузлів. Загальна вартість робіт складає 293 млн. грн. Для забезпечення стабільної роботи насосних і компресорних станцій необхідно щорічно виділяти 15-20 млн. грн.

Всього по каскаду дніпровських водосховищ в 2012 році нараховувались втрати 21 га прибережних земель та 4,2 га вздовж річки Десна. В 2013 році втрачено відповідно 27,75 га та 7,9 га прибережних земель. За весь період експлуатації водосховищ втрачено 6627 га прибережних земель. Першочергового захисту потребує 82,8 км берегової лінії каскаду дніпровських водосховищ. Орієнтовна вартість робіт складає 1900,7 млн. грн. На даний час протяжність закріплених берегів становить 807 км.

Таблиця 1

	2012, млн. грн.	2013, млн. грн.
Надходження за спеціальне водокористування до Державного бюджету	320	300
до обласних бюджетів	320	300
Всього	640	600
споживання електроенергії на перекачку поверхневих вод з затоплених територій / заборгованість	33,3	52,6 / 6
фонд оплати праці працівників Управління	30	26,2
здійснення протиповіневих заходів / заборгованість	10,5 / 1,5	5,776 / 1,3
ремонтні роботи комплексу захисних споруд	0,935	1,005
поточні видатки	0,742	0,377
Всього / заборгованість	75,477 / 1,5	85,9580 / 7,3

Більш того терміни виконання водозахисних робіт затримуються процесом надання та отримання коштів. Розглянемо алгоритм фінансування Дніпровського басейнового управління на виконання заходів з оздоровлення екологічної ситуації у Сулинській затоці.

Згідно із звітом про «Підсумки роботи Дніпровського басейнового управління водними ресурсами за 2012 рік» 17 липня 2012 року відбулось розширене виїзне засідання секції еколого-гідроморфологічних досліджень Дніпровських водосховищ Басейнової ради р. Дніпро, за участю голови Басейнової ради, заступника голови Полтавської обласної адміністрації, на якому розглядалися питання екологічного стану Сулинської затоки [4]. На засіданні було прийняте рішення, щодо виділення коштів із бюджету Полтавської і Черкаської областей, а також райдержадміністрацій, розташованих в басейні р. Сула. Після цього було три рішення Полтавської облради з внесенням змін до бюджету на 2012 рік. Фінансування проведення заходів з охорони і раціонального використання водних ресурсів Полтавської області було прийнято лише на сесії обласної ради від 28 лютого 2013 року [5]. Тобто необхідно 8 місяців лише для затвердження виділення коштів, а час їх надходження залежить від ще більшої кількості факторів.

Необхідно, щоб рентна плата за спеціальне використання води передавалась безпосередньо басейновим організаціям. В Іспанії та Франції прийняті національні водні закони, які дозволяють басейновим організаціям отримувати кошти від споживачів [7]. Необхідно законодавчо обґрунтувати надання повноважень басейновим управлінням для отримання коштів таким чином, а також визначити необхідні міри безпеки, форми контролю та звітування. Необхідно також на базі басейнових управлінь Держводагенства продовжувати створювати повноцінний механізм управління водокористуванням та охороною водних ресурсів України, а саме з залученням державних органів управління та громадських організацій, представників промислових підприємств та бізнесу. Також потрібно контролювати процес збору та використання на водоохоронні цілі кошти від збору екологічного податку за скид забруднюючих речовин, як це передбачено Угодою між

Україною та ЄС. Визначати пріоритетність заходів, обґрунтувати та контролювати величини ренти та таке інше.

Список використаних джерел:

1. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535 (24.03.2015). – Заголовок з екрану.
2. Водний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80> (24.03.2015). – Заголовок з екрану.
3. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (24.03.2015). – Заголовок з екрану.
4. Підсумки роботи Дніпровського басейнового управління водними ресурсами за 2012 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dbuwr.com.ua/zviti-upravlinnya/204-zvit-2012.html> (24.03.2015). – Заголовок з екрану.
5. Підсумки роботи Дніпровського басейнового управління водними ресурсами за 2013 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dbuwr.com.ua/zviti-upravlinnya/916-zvit-2013.html> (24.03.2015). – Заголовок з екрану.
6. Додаток до рішення п'ятнадцятої сесії обласної ради шостого скликання від 28 лютого 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://docs.google.com/viewer?url=http://oblrada.pl.ua/ses/6/15/18.pdf> (24.03.2015). – Заголовок з екрану.
7. Global Water Partnership (GWP) & International Network of Basin Organizations (INBO), 2009: Handbook for Integrated Water Resources Management in Basins. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://inbo-news.org/inbo/information-and-publication/handbook-for-integrated-water-resources> (24.03.2015). – Заголовок з екрану.

Соловей Р.Б.

студент,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

На сучасному етапі розвитку органам державної влади та місцевого самоврядування відводиться визначальна роль у прийнятті рішень щодо становлення, регулювання та функціонування будь-якої системи. Прийняття таких рішень набуває особливого значення при наданні послуг населенню, саме на місцевому рівні, оскільки вони повинні бути ефективними, дієвими та прозорими та відстоювати інтереси людей.

Одним із шляхів, що забезпечує ефективність функціонування такої структури є критерії оцінки результативності діяльності органів влади всіх рівнів, в тому числі й органів місцевого самоврядування. Такі критерії є одним з інструментів, що використовуються як для самої організації діяльності органів місцевого самоврядування, так і для її якісної оцінки. Вони є інструментом підвищення ефективності взаємодії органів публічної влади з громадськістю, показують наскільки результативно працює влада, за якими напрямками вона використала державні кошти та в якій кількості. Завдяки таким критеріям громадськість має право та можливість контролювати діяльність влади.